

Faunabeheerplan Ganzen Noord-Holland 2021-2024

Het Faunabeheerplan Ganzen is op 13 juli 2021 door Gedeputeerde Staten vastgesteld. Er is gekozen voor een afwijkende planperiode (normaal is 6 jaar) om sneller te kunnen ingrijpen als de populatie niet genoeg daalt. LTO Noord vindt het jammer dat de provincie om politieke redenen heeft besloten de winterrust ongemoeid te laten. Juist aanpassing van de winterrust had kunnen helpen om de schade aan landbouwgewassen te verkleinen. De provincie heeft er echter voor gekozen om vast te blijven houden aan het coalitieakkoord.

Een door de Faunabeheereenheid (FBE) opgestelde ecologische en juridische onderbouwing om van de winterrust te kunnen afwijken heeft de provincie naast zich neergelegd.

Desondanks geeft het nieuwe faunabeheerplan handvatten om het beheer en schadebestrijding van ganzen te verbeteren. Onder meer door ruimere mogelijkheden voor koppelafschot en de inzet van vijf regionale beheerteams. Deze teams, die zijn samengesteld uit jagers en gaan opereren in de regio's Gooi & Vechtstreek, Schiphol, Laag Holland, Alkmaar/Hoorn en De Kop, worden vooral ingezet voor het uitvoeren van populatiebeheer in de natuurgebieden met een focus op het voorjaar (afschot en ruivangsten).

Gebruik ontheffing maximaal: met focus op het voorjaar

Tijdens een bijeenkomst met de faunabestuurders heeft de FBE benadrukt dat de agrarische ondernemers maximaal gebruik moeten maken van de ganzenontheffing. Het blijkt dat de ontheffing vooral in de voorjaarsperiode onvoldoende wordt gebruikt. Terwijl dit juist de periode is waar ingrijpen het meeste effect heeft op de omvang van de populatie. Een gans die in het voorjaar wordt geschoten zal niet meer gemiddeld 6 jongen gaan geven! De oproep is dan ook om niet alleen de ontheffing maximaal te gebruiken maar de focus op beheer en schadebestrijding naar het voorjaar te verleggen! Om de focus op schadebestrijding in het voorjaar extra te stimuleren wil de FBE ook een vergoeding gaan geven per geschoten gans.

Extra inzet op schadebestrijding

Goed om te weten is dat je als grondgebruiker maximaal zeggenschap/regie hebt op de uitvoering van beheer en schadebestrijding. Als grondgebruiker heb je de jacht verhuurd maar over de uitvoering van beheer en schadebestrijding blijf je zelf de regie houden. Voor dit laatste gelden andere (wettelijke) regels. Maak daar ook gebruik van! Je kunt op je bedrijf meerdere schadebestrijders inzetten. Organiseer de uitvoering van beheer en schadebestrijding op je bedrijf/in je polder in overleg met jager/WBE. Een optie daarbij is dat de jagers in een polder/regio via een poule-systeem het beheer en schadebestrijding in het gehele gebied gaan verzorgen. Dat voorkomt overbelasting van de individuele jagers en maakt effectief ingrijpen mogelijk daar waar het moet.

Na de vaststelling van het Faunabeheerplan Ganzen 2021-2024 heeft de FBE de nieuwe ontheffingen voor beheer en schadebestrijding aangevraagd. Zodra deze ontheffingen binnen zijn zal de FBE een illustratie maken die een goed overzicht geeft waar de grondgebruiker bij beheer en schadebestrijding van ganzen rekening mee moet houden. Als die illustratie beschikbaar is zal deze met alle leden worden gedeeld.

Verhogen eigen risico faunaschade

Ondanks een grote inzet van de landbouwlobby om het eigen risico bij de uitkering van faunaschade niet te verhogen hebben Gedeputeerde Staten op 16 februari 2021 toch besloten om deze verhoging per 1 mei 2021 in te voeren. Het betekent dat per die datum de uitkering van faunaschade aan landbouwgewassen met 20% wordt gekort. De provincie toont zich met dit besluit een onbetrouwbare partner. In oktober 2016 heeft dezelfde provincie namelijk besloten om niet te gaan sleutelen aan de uitkering van ganzenschade totdat de faunaschade aan landbouwgewassen is teruggebracht tot het niveau van 2005. Ondanks dat we van dat niveau nog ver verwijderd zijn heeft de provincie aan die eerder gemaakte afspraak geen boodschap en heeft het eigen risico verhoogd naar 20%. De verhoging van het eigen risico is overigens niet van toepassing op gronden in de Natura 2000-gebieden (jaarrond) en in de foerageergebieden inclusief een zone van 500 meter om die gebieden (alleen gedurende de winterrustperiode).

LTO Noord laat het hier niet bij zitten. Samen met onze partners (Boeren in Actie, HAJK, NMV en NAV) gaan we de verhoging van het eigen risico (juridisch) aanvechten. Zowel voor de zomerschade als de winterschade. De voorbereidingen hiervoor zijn inmiddels gestart. Met een aan LTO gelieerde advocaat hebben we inmiddels een plan van aanpak opgesteld.

Voorbeelden gezocht

Voor het voeren van een juridische procedure zijn we nog op zoek naar goede voorbeelden. Als er ondernemers zijn met een substantiële (zomer- en winter)schade, hebben voldaan aan alle voorwaarden (o.a. afschot jager, afwerende maatregelen) en die als voorbeeldcasus willen dienen dan horen we dat graag (mail naar amooij@ltonoord.nl).

Zodra de ondernemers de beschikkingen faunaschade ontvangen (nu eerst voor de zomerschade) komen we in de lucht. We houden jullie op de hoogte!

Faunaschade 2020

BIJ12 heeft onlangs de informatie over de door de provincies uitgekeerde bedragen voor tegemoetkomingen faunaschade bekend gemaakt. De uitkeringen voor faunaschade zijn vorig jaar met ruim € 6 miljoen gestegen tot in totaal € 31,6 miljoen. Ruim 90% van dit bedrag wordt veroorzaakt door ganzenschade. In Noord-Holland is de uitgekeerde schade gestegen van € 6,5 miljoen in 2019 naar € 9,1 miljoen in 2020. De informatie over de schadecijfers, met daarin een uitsplitsing per provincie, is te vinden via de volgende link: [BIJ12-uitgekeerde-faunaschade-2020-Nederland-en-alle-provincies](#).

Albert Hooijer
Themahouder Fauna LTO Noord Noord-Holland